

Versneller GGZ-wachttijden Rotterdam rondt af

Belangrijke stappen zijn gezet.

Belangrijke stappen zijn gezet voor het verminderen van de wachttijden in de ggz. De afgelopen anderhalf jaar fungeerde Samergo als versneller. Inmiddels hebben de regionale GGZ-organisaties de regie genomen op het vervolg van de regionale aanpak. Samergo kijkt terug op zijn inzet als versneller en maakt met betrokken partijen de balans op van anderhalf jaar Taskforce GGZ Wachttijden Rotterdam: waar lagen de uitdagingen en wat waren de succesfactoren?

In gesprek met Matine van Schie, senioradviseur bij Samergo en versneller in Rotterdam: "De betrokkenheid bij dit proces is heel groot. Ondanks de weerbarstigheid spant iedereen zich in om een bijdrage te leveren. Echt mooi om te zien, het gaat tenslotte om de kwetsbare personen in onze stad!"

Niet alleen de GGZ

De wachttijden in de ggz zijn niet alleen een probleem van de ggz-aanbieder. De hele maatschappelijke context speelt een rol: de (verwijzende) huisarts, de gemeente, welzijn, de zorgverzekeraar en de ervaringsdeskundigen zelf. "Het bijeenbrengen van al deze partijen in het besef dat we sámen op zoek moeten naar oplossingen, is misschien wel het belangrijkste resultaat van de afgelopen anderhalf jaar", zegt Van Schie.

'Er is meer gelijkwaardigheid ontstaan tussen de partners, meer verbinding en meer visie' [uit het evaluatierapport]

Matine van Schie
Senioradviseur bij Samergo

Transfertafel

Concreet zijn er meerdere multidisciplinaire en domeinoverstijgende werkgroepen aan de slag gegaan. Meerdere analyses lieten zien welke factoren belangrijk zijn voor het verminderen van de wachttijden. Dat leidde onder meer tot het inrichten van de regionale transfertafel. Daar hebben de ggz-aanbieders, ook de kleine, elkaar beter gevonden en is de afstemming sterk verbeterd. Gevolg: Rijnmond zakte van de eerste naar de tiende plaats op de lijst van regio's met de langste wachttijden. Veel cliënten, zo bleek, schreven zich met dezelfde hulpvraag in bij soms wel vijf aanbieders in de hoop sneller aan de beurt te komen.

Wijkniveau

Door betere samenwerking met ervaringsdeskundigen kreeg ook het werken aan preventie een nieuwe impuls. Bijvoorbeeld met herstelacademies, laagdrempelige plekken in de wijken waar mensen terecht kunnen als het even niet lekker gaat, bijvoorbeeld als ze wachten op behandeling, of juist bij de afronding van een behandeling. Zowel de instroom, als de uitstroom kan daardoor soepeler verlopen. Dat het samenwerken op wijkniveau zinvol en nodig is, bleek ook uit twee pilots met GGZ in de buurt.

Sandwichmodel

Een grote succesfactor is volgens Van Schie het “sandwichmodel”. Vanuit haar versnellersrol zat ze aan tafel bij alle betrokken bestuurders in de regio Rijnmond. Daarnaast werkten adviseurs van Samergo in werkgroepen met de professionals uit de praktijk. Maar óók was er aansluiting bij het netwerk van regionale versnellers en verbinding met de landelijke stuurgroep van VWS, Zorgverzekeraars Nederland en de andere brancheorganisaties. Deze positie maakte dat er snel kon worden opgeschaald naar boven, maar ook naar beneden. “De uitwisseling tussen landelijk, regionaal en lokaal heeft sterk bijgedragen aan het proces. Door korte lijnen met de landelijke instanties werd ook invloed op de politieke agenda mogelijk”, aldus Van Schie.

‘Ik ben positief over hoe we in Rotterdam een inhaalslag gemaakt hebben, we zijn twee jaar later ingestapt, daar mogen we trots op zijn. We staan open voor elkaar’ [uit het evaluatierapport]

Eigenaarschap

Kortom, het devies luidt uitwisselen en samenwerken. Maar ondanks de bereidheid om samen te werken, is deze samenwerking niet altijd vanzelfsprekend. Van Schie: “De betrokkenen in de verschillende domeinen hebben allemaal hun eigen opdracht en eigen (financierings)voorwaarden waar ze aan moeten voldoen. Daardoor wordt het eigenaarschap van het probleem niet altijd op dezelfde manier gevoeld.” Anders gezegd: er ligt nog een belangrijke taak om goed af te spreken welke professional op welk moment en op welke manier aan bod is.

Actuele wachtlijsten?

De wachtlijsten worden inzichtelijk gemaakt door Vektis. De ggz-aanbieders geven hun data door waarna voor elke regio een gemiddeld gewogen wachttijd wordt berekend. Er is echter een probleem. Aanbieders leveren hun data niet allemaal op dezelfde manier aan. De ene levert bijvoorbeeld de verwáchte wachttijden, de ander de wachttijden die zij hebben gehad in de afgelopen periode. Van Schie: “We vergelijken dus appels met peren met kersen. Terwijl een precies inzicht in de actuele wachttijd natuurlijk belangrijk is, voor degenen die aan oplossingen werken, maar vooral voor verwijzers en de cliënten zelf.” Het is aan de Taskforce om te onderzoeken hoe dit complexe probleem vlot kan worden getrokken.

Adviezen aan de Taskforce:

- Pak door op het professionaliseren van een netwerkorganisatie voor de regio.
- Zet in op een heldere gezamenlijk opdracht.
- Herijk de samenstelling van de stuurgroep in relatie tot de opdracht.
- Werk vanuit een gedragen veranderkundige aanpak.
- Temporiseer de activiteiten.
- Start bij elke keuze met de volgende vragen: Wie is probleemeigenaar? Wat is het probleem, smal of breed? Hoe ziet het proces eruit om dit te bereiken?

'Iedere zorginstelling of organisatie heeft zijn eigen ideeën en belangen, en als dat niet bij elkaar komt blijft iedereen op zijn eigen eiland zitten' [uit het evaluatierapport]

Multiple aanpak

In een evaluatierapport krijgt de Taskforce GGZ Wachtijden Rotterdam nog meer adviezen mee voor de toekomst. Zoals: blijf werken vanuit een multiple aanpak en ga verder met de werkgroepen! Blijf elkaar actief opzoeken en borg de samenwerking in de eigen organisatie en systemen. Belangrijk is ook een betere aansluiting van de gemeente. Van Schie: "De gemeente kan veel doen op het preventieve vlak. Maar de zorgverzekeraars en gemeente moet sámen verantwoording nemen. Die klus is nog niet geklaard."

- **Stuurgroep Regionale Taskforce GGZ Wachtijden**
- PG groep /Antes
- Caleidozorg (namens kleinere ggz-organisaties)
- Vertegenwoordiger van vrijgevestigde psychologen en psychiaters
- Rijnmond Dokters
- Gemeente Rotterdam
- Welzijn/WIN010
- Basisberaad & Mind (cliëntvertegenwoordiging)
- Zilveren Kruis
- VGZ